

CANADA

Utgives hvarje Torsdag i

Winnipeg, Man.

K. FLEMING, Redaktör.

Prenumerationspriset—

Helt år.....	\$1.00
Halvt år.....	0.50
Fördeleds år.....	0.35
Helt år till Sverige.....	1.50
Halvt år ".....	0.85

postporto inbegripet.

Lokalager önskas i alla svenska ambuller och länns god provision. Korrespondenser, korta och intressanta smottagor med tacksamhet.

Prenumerationsmedel bör sändas med Post- eller Express Money Order eller Registrerat brev till

CANADA,

Box 642, Winnipeg, Man.
Kontor: Room 1, HARRIS BLOCK

SKANDINAVISKA NYHETER

SVERIGE.

STOCHOLM. Svenskarna på världsutställningen. I klassjurierna vid världsutställningen ha hittills två svenskar utsetts till vice presidenter (det är regel, att fransman väljes till president), nämligen generalkonsul Nordling och professor Engström, den förre i klass 50 — produkter af skogsindustri — den senare i klass 37 — Åkerbruksmateriel.

Presidenter, vice presidenter och referenter i de olika klasserna bilda sedan gruppsjury, som reviderar klassernas beslut. Och i sista hand fungerar, som bekant, "le jury superieur".

— Björlingska förfalskningarna på Karlburg. Vid granskning af Karlburgs fastnings intendenturs och volontärskolas räkenskaper ved- och lyshållningsmedel har advokat fiskalen i kammarrätten upptäckt åtskilliga af förre förrådsförvaltaren Björling förfäddade tillgrepp, sannolikt till afsevärda belopp, samt af Björling gjorda förfalskningar såväl i räkenskaperna som, hufvudsakligast, af leverantörernas kvitton, hvilka af Björling användts som verifikationer. Då ifrågasvarande tillgrepp och förfalskningar icke förut varit kända, har, såsom förut meddelats, ny ransakning med Björling påkallats för vinnande af utredning angående nämnda förhållande, som kan ha inflytande på uppördsbalansens verkliga storlek, hvarom undersökning pågår i kammarrätten. Åtskilliga leverantörer komma att inför krigsrätten höras såsom vittnen.

— Den finska frimärksfrågan. Ryske inrikesministern har bestämt, att de finska frimärkena för frankering af bref till utlandet skola från och med den 14 augusti helt och hållet ersättas af ryska märken. Vid korrespondens inom landet bibehållas de finska märken till 14 januari 1901, då de ersättas med utslutande ryska frimärken eller mot sådana, som likna dessa, men valören uttryckt i finskt mynt.

— 680 millioner svenska tändstickor. Från svensk-norske konsuln i Triest har ingått telegrafiskt meddelande, att serbiska statsmonopolförvaltningen inbjudit till täflan om leverans af 680 millioner finare och simplare svenska tändstickor i lådor om 300 paket samt med 10 askar i hvarje paket. Anbud skola insändas till sagda förvaltning, adress Belgrad, före den 12 juni.

— St Eriksbron beslutad.

Stadsfullmäktigt beslöt i fredags att för sin del godkänna de af bygnadskontoret uppejorda ritningarna och förslagen till bro öfver Rörstrandsviken i St Eriks-gatan. Beslutet skall underställas k. m. ts profning och stadfästelse.

Den nya bron af hvilken vi på sin tid lemnat en bildning, bygges helt och hållet af järn och kommer att draga en kostnad af omkring en million kr. samt få en längd af 228 m. och en bredd af 18 meter. Till den angifna summan komma sedan 235,000 kr. för ordnandet St Eriks-gatan.

Innan beslutet om bron fattades, påpekade professor Clason, att en järnbrö kunde vara bra i en obygd, men i en hufvudstad hade man rätt till högre anspråk. Det vore både nyttigare och mera storstadsmässigt att göra brostoden af sten, hvaremot hrr Fränckal och Törneblad invände, att bron blifve tillräckligt dyr sådan den nu var föreslagen.

— Elektrisk belysning för hela Stockholm. För att kunna förse hufvudstaden i dess helhet med elektrisk ström för lyse och kraft beslöt stadsfullmäktige i fredags afton utan ett ords diskussion att låta anlägga en ångkraftcentral i Hjorthagen med därtill hörande understationer i staden och ledningsnät. Kostnaden här för beräknas till 8,039,000 kr. Gasverkstyrelsen be-myndigades att genast gå i författning om utförandet af ångkraftcentralen för 3,373,000 kr., hvaraf för detta år anslagos 300,000 kr., hvarjämte styrelsen fick i uppdrag att fortsätta de underhandlingar, som redan inleddes angående förvärfvandet af vattenfall, lämpliga för elektrisk kraftöfverföring till Stockholm.

— Till Kongo. Första baptistförsamlingen hade på fredagen tillika med samfundets komite för den yttre missionen i Betel kapellet ett större möte, hvarvid å samfundets vägnar för missions verksamhet bland de svarte i Kongo afskildes fröken Ebonne Johansson.

— Missionsförbundets Kongomission skall, trots den stora dödligheten bland missionärerna, fortfarande utvidgas. Förberedelser ha träffats för anläggandet af nya hufvudstationer och en mängd utstationer uppstår. Emellertid kan missionsförbundet icke i längden betala de erforderliga kostnaderna — de uppgingo under föregående år till 86,098 kr. — enär Kongomissionen utvecklar sig så raskt att det i längden icke blir möjligt för förbundet att följa med. Förslag har därför väckts om att Kongomissionen så ledes och ordnas att den kan bereda sig egna inkomster.

— Den omfattande lockout'en inom de flesta olika till bygnads-facket hörande yrken, som för närvarande pågår i Stockholm, är den väldigaste kraftmätning som förekommit i Sverige mellan arbetsgifvare och arbetare. Att en sådan storkamp förr eller senare måste utbryta har för längesedan varit allmänt insedt. Det är denna gång icke fråga om en högre eller lägre arbetslön utan rentaf om makten. Det gäller att afgöra huruvida svenska storindustrien — nu visserligen närmast inom de fack som striden denna gång gäller, men i själva verket principelt inom alla gre-

nar — skall blifva beroende af, rent ut sagt arbetarnes godtycke, ty annorlunda kan man ej betona det ingripande i arbetets ordning och vilkor, som deras ledare fordra. Huru striden skall utfalla är omöjligt att förutse. Solidaritetssänkan är otvifvelaktigt mycket starkare bland arbetarna men den skall också kräva enorma oppoffringar. Att 100,000 kronor i veckan är det minsta som kommer att behövas till understöd kan tagas för säkert, när det lofvats gifva arbetare 12 och ogifva 10 kr. till deras underhåll hvarje vecka arbetet ligger nere. Men det heter att stora fonder äro samlade.

FALUN. En hemsk ogering begicks natten till pingstafonen i Bjurås socken. Där boende bankvaktanten Wikström blef då med en yxa mördad i sömnen af sin hustru. Hustru Wikström, som tidtals varit litet besynnerlig, ansåg, att mannen var antikrist och att hon af Gud fått ingifvelse att mördra honom. Hustrun har nu häktats och förts till härvarande länsfängelse. Makarna ha tio barn, af hvilka åtta äro minderåriga.

GÖTEBORG. Den 23de ds blef polismannen Heden ihjalskuten af en anhållen flare, V. E. Jansson, härifrån staden.

Händelsen tillgick så, att Jansson, som jämte sin broder uppträdde berusad och bland annat inne i en cigarrbod hotat biträdet med knif, anhölls af Heden och en dennes kamrat. Under vägen till polisvaktkontoret lyckades Jansson upptaga en fallknif och med denna tillfoga Heden två hugg, af hvilka ett träffade halven i närheten af strupen och det andra tinningen. Döden följde inom 2 a 3 minuter.

Jansson, som är född 1877, häktades senare på natten i sin bostad. Han är flere gånger straffad för våld mot person.

HALMSTAD. Stor eldsolycka i Gisslaved. Fyra personer omkomna. I går e. m. nedbrann gummitfabrikens etablissement i Gisslaved till grunden jämte ett sågverk och en ladugård.

Vid ångpannans exploderande döddes tre personer, och en fjärde tros vara innebränd.

— Af försäkringsbolagen lär Svea vara mest intresserad. För två år sedan härjades fabriken af eldsvada.

JÖNKÖPING. En dugtig Blendas syster. För några år sedan bodde i Småland på en liten gård ett idogt bondfolk; skulderna växte dem emellertid för hvar år allt mer öfver hufvudet, samtidigt med att familjen lika regelbundet ökades. Snart måste de gå från hus och hem, men innan dess fattade hustrun det stora beslutet att emigrera för att söka hjälpa familjen åter på benen. Så skedde; hustrun för till det stora landet i vester och mannen med barnen till Stockholm. Här fick han statdrängplats på en egendom i hufvudstadens närhet och erhöi då och då bref från hustru, ofta med en liten sedel uti till hjälp åt barnen.

Nu i dagarna har ankommit bref från hustrun, att hon ämnar sig hem till hösten; hon har "tjänat herrskap" och sista året varit tvätterska i en bankirfamilj med 18 dollars i månaden. För sina besparingar uppgående till öfver

ROBINSON & CO.

Handels-Magasin.

Herrekipering, Korta Varor, Grocery

m. m., som tillhör ett först-klassigt Department Store.

Nästan allt, som Ni behöfver, finnes i våra butiker. Våra KLÄDNINGS-TYGER äro de bästa, våra SILKEN de modernaste och vår

SKO-HANDEL

är den Finaaste i Canada. Gör derför Edra uppköp hos oss.

J. ROBINSON - MAIN STRETT.

500 dollars, ämnar hon köpa ett rådhusrätt till en månads fängelse mindre ställe i hembygden, där familjen i ro kan åter förenas.

— 63 tulltjänstemän ha under pingsten sammanträd här och bildat Svenska tulltjänstemannaföreningen. En interimstyrelse på 12 personer utsågs. Förslag till stadgar antogs. Nästa årsmöte bestämdes skola äga rum i Stockholm påsken 1901.

KARLSTAD. En donation af landshöfding Treffenberg. Marienbergskogen donerades af lands höfding Treffenberg och hans maka till Karlstads stad. Donationsbrevet blef emellertid ej bevitnad, och när landshöfding Treffenberg därpå afled fördrades donationens bekräftelse af samtliga sterbhusdelägare.

Med anledning dels här af och enär landshöfdingskan Treffenberg föll i en längre tids sjukdom, har det dragit ut på tiden med denna donationsbekräftelse.

Emellertid är saken nu ordnad, berättar Nya Varm. Tidn., och staden har erhållit lagfart såväl å nämnda skog som å sjalfva egendomen Marieberg, som inköpts af landshöfding Treffenbergs sterbhusdelägare.

LUND. Duktig i ett ringa kall. I sin årsredogörelse för Lunds privata elementarskola omnämner läroverkets rektor en stor förlust, som skolan gör med innevarande läsårs slut, i det att skolans trotjänarinna, Sofia Friberg, då lemnar sin plats.

"I 25 år har hon — heter det i årsredogörelsen — samvetsgrann nitisk som få, värdat sig om det kall, som varit henne oförtrodd. Kan man tala om begäfnings för en dylik tjänst, så måste man säga att hon i ovanligt hög grad varit i besittning af en sådan. För att sköta den tjänsten hon innehaft är det ej nog att kunna sopa och skura golf. Man bör också förstå att skaffa sig respekt hos skolans lärjungar. Det vore godt om alla lärare och lärarinnor vid våra skolor förstode den konsten såväl som hon. Lärare och lärjungar förena sig i ett hjärtligt tack till gamla Sofia. Alla önska vi henne frid och ro under älderns återstående dagar."

SUNDSVALL. Nykterhetsdemonstration i Sundsvall. Den storartade nykterhetsdemonstration, som ägt rum här, räknade 8 a 10,000 personer, fördelade på två tåg med ett 50-tal fanor.

Tal hölls bl. a. riksdagsman Kaarnzelius. I tåggen deltog nykterhetsvänner från Helsing land, Jamtland och Ångermanland. Flertalet var emellertid från Medelpad.

TROSA. En fånge, som öfversåg omot å fängelse. För en tid sedan dömdes en flicka af Trosa

rådhusrätt till en månads fängelse för snatteri.

I måndags utfärdades förpassning och flickan afsändes med fångskjuts till länsstyrelse i Nyköping för aftjänande af straffet.

Men — länsstyrelsen tog ej mot henne utan sände henne tillbaka, enär domen icke var laga kraft vunnit.

UMEÅ. Foderbristen i Vesterbottens lappmark har länge varit svår, skrifves till Stockholms Tidningen. Vallhö kostar nu 16 och dällig halm 10 öre pr. kg. Kreaturen stå ännu inne, men man hoppas att om den vackra väderleken fortfar, få släppa ut dem på bete vid pingsttiden. I afsides från landsvägen liggande byar finnes toder knappast att få köpa, och i synnerhet den mindre bemedlade har mycket svårt att framföda sina kreatur. I åtskilliga gårdar finnes dock ännu godt om foder, men man vill icke dela med sig åt sin fattiga nästa, låter denne svältföda sina kreatur och gömmer sjalf sitt hö till nästa år.

VEXIÖ. Stora skogseldar. Stora skogseldar rasa i Åsa och Tolga socknar i Kronobergs län. Omkring 800 tunnland i den förra och 200 i den senare ha härjats af elden. 400 man äro uppbadade till släckning.

VARBERG. Åter en stadfast dödsdom. Göta hofrätt har stadfast den af Göteborg rådhusrätt öfver gjutariarbetaren A. H. Svanteson-Westerlund födda dödsdomen.

ÖREBRO. Kvinnliga trädgårdsskolan, ordnad af fru Stina Svartling, är nu i full verksamhet vid Äspnäs i Lännäs, skrifver Nerikes Alleh. Mycket arbete har under den gångna månaden utförts, och det dröjer länge än, innan eleverna få lägga armarna i kors öfver sina syltburkar och andra sköna konserver.

Eleverna äro för närvarande 12 och ytterligare 2 väntas. Bland de redan i det friska friluftslivet deltagande märkas tre elever från Norge, bland dem en stipendiat, fröken Aslaug Hagen från Trondhjem.

Af de arbeten, som utförts, må nämnas att 60 äppelträd, 24 päronträd och lika många körbärsträd, 30 plommonträd, 60 hallon-, 20 krusbärs- och 24 vinbärsplanterats, hvarjämte 200 jordgubbsplanter och 25 stam- och låga törnrostelningar utsatts. Äfven nötter ha planterats. Allt har utförts af eleverna, som gräva, kratva o. s. v. samt t. o. m. köra jord med en liten trefrig öländing som dragare. Ja, de äro också glasmästare och ha skurit och insatt glas i 20 stora distriktsfönster. Nu stå 24 fönster fulla med vackra grönsaker och plantor.